

Depresjon

Symptomer på depresjon:

- Redusert stemningsleie
- Endret appetitt
- Endret søvnmonster
- Redusert energinivå
- Redusert aktivitetsnivå
- Tap av interesse/glede

Behandling av depresjon:

Mild depresjon: Kan tilby antidepressiva hvis man har hatt symptomer lenge eller har andre tilstander som angst, smerte eller tvang.

Moderat og alvorlig depresjon: Tilbys antidepressiva, som regel i kombinasjon med ikke-medikamentell behandling.

Hvilke antidepressiva skal man velge og hva er deres bivirkninger?

SSRI er første valget: God balanse mellom effekt og tolerabilitet.

SSRI Bivirkninger: Gastronintestinale, hodepine/svimmelhet, nervøsitet/uro, seksuelle, endring i appetitt, endret søvnmonster.

SNRI brukes for pasienter som ikke får effekt av SSRI og ved uttalt energitap. Samt er også brukt i behandling av nevropatiske smerter.

SNRI bivirkninger: Har de serotonerge bivirkningene, men ser i tillegg de noradrenerge som økt blodtrykk, natssvette, forstoppelse og munntørrehet.

TCA er effektive, men begrenset bruk som antidepressiva. De brukes ved kroniske smerter. De er uspesifikke reopptakshemmere av serotonin, noradrenalin og dopamin. De har også affinitet for musarinerge og histaminerge reseptorer.

TCA bivirkninger: Antikolinerge, kognitive, sedasjon, hjertetoksisitet.

Presynaptiske α_2 antagonister (Mirtazapin/Mianserin): Øker noradrenerg og serotonerg neurotransmisjon ved å blokkere α_2 reseptorer. **Gis ofte til eldre pga. bivirkninger kan være fordel for eldre.**

Presynaptiske α_2 antagonister bivirkninger: Histamineffekt som gir sedasjon og vektøkning.

NDRI (Buspropion): har ikke sertonerger effekter og er ikke optimale valg hvis man har angst. Brukes i Zyban (røykeslutt) og Mysimba (vektreduksjon).

NDRI bivirkninger: kan gi angst. Mange antidepressiva men spesielt bupropion **senker krampeterskelen, derfor kontraindisert for pasienter med krampetendenser** (epilepis, alkoholmisbruk, spiseforstyrrelser).

Johannesurt mot depresjon

Johannesurt er et naturlegemiddel som kan ha en gunstig effekt ved milde former for depresjon. Man kan bli mer følsom for sollys og derfor viktig med godt sollys beskyttelse. **Johannesurt kan påvirke effekten av andre medisiner** som p-piller, blodfortynnende, hjertemedisiner, antidepressive og epilepsimedisiner.

Antidepressiva interaksjoner:

Fluoksetin, Paroksetin og Bupropion er kraftige CYP2D6-hemmere og kan føre til:

- Økt konsentrasjon av noen antipsykotika, antidepressiva, betablokkere.
- Redusert konsentrasjon av kodein, tramadol og tamoksifen.

Serotonerg syndrom

Det er viktig å unngå bruk av flere sertonerger legemidler som kan føre til sertonerg syndrom. Symptomer: tremor/muskelstivhet, autonome (høy feber, puls, BT og mentalt → forvirring og angst).

Eksempel på bruk av flere LM som kan føre til sertonerg syndrom:

Litium + Antidepressiva (Grønt så det er trygt)

Tramadol (Dose 150 mg eller over) + Antidepressiva (Forsiktighetsregel)

Amfetamin / Metylfenidat (Hemmer MAO) + Antidepressiva

Linezolid antibiotika (Hemmer MAO) + Antidepressiva (Kontraindisert)

Johannesurt + Antidepressiva (Kontraindisert)

Løsning: Bruk Mirtazapin med Tramadol eller bytt Antibiotika / Analegtika.

Råd i apotek

- **Forebered pasienten på å gi legemidlene tilstrekkelig tid til å virke.** Det kan ta 2-3 uker før man merker effekt. Har ikke merket effekt etter 6 uker bør ta kontakt med legen.
- **De fleste bivirkningene inntreffer ofte med en gang, men de avtar vanligvis etter hvert.** Eksempel på bivirkninger er diare, munntørrehet, kvalme, forstoppelse, økt svette, hodepine, skjelvinger, søvnighet.
- **Hvis man opplever søvnighet kan man ta legemidlet om kvelden.**
- **Ved kvalme kan det hjelpe å ta legemidlet med mat.**
- **Ved munntørrehet anbefales produkter som øker spyttproduksjonen.**
- **Ved forstoppelse kan preparat med laktulose brukes.**
- **Bråseponering bør unngås** da det kan føre til kraftige fysiske og psykiske reaksjoner som uro, hodepine, kvalme og elektriske støt

Kilder:

Boots apotek: <https://www.boots.no/rad-og-tips/sykdom-og-plager/mental-helse/behandling-av-depresjon>

Sykehusapotek i Midt-Norge: <https://www.sykehusapoteket.no/rad-og-veiledning/temaer/sykdommer/depresjon/>

Vitusapotek: [https://www.vitusapotek.no/sykdom-og-plager/hjerne-og-nerver/depresjon/a/A107?](https://www.vitusapotek.no/sykdom-og-plager/hjerne-og-nerver/depresjon/a/A107?srsltid=AfmBQoojWby549BJn4JpsQESJNUYQbi_fkXtxzA7n4R9Yflv2DPgSRnz)

srsItd=AfmBQoojWby549BJn4JpsQESJNUYQbi_fkXtxzA7n4R9Yflv2DPgSRnz

Apokus kurs Antidepressiva og Farmakoterapi: <https://apokus.no/kurs/antidepressiva-og-farmakoterapi/>

Apokus kurs Depresjon: <https://apokus.no/kurs/depresjon/>